

Holub Lili

Szakmai közösségépítés, minősegbiztosítás, utánpótlás-nevelés

– Interjú Csontos Diánával, a Budapesti Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet főgyógyszerészával

Hogyan találtad meg a hivatásodat? Miért volt fontos számodra, hogy gyógyszerész legyél?

Ez nem volt ennyire egyértelmű. Én nem is gimnáziumba jártam, hanem szakközépiskolába – a soproni Roth Gyula Erdészeti Technikumba –, elhunyt erdőmérnök édesapám hivatása iránti tiszteletből. Más pálya felé orientálódtam középiskolás éveim elején. Viszont nagyon hálás vagyok azóta is azért, hogy ebben a középiskolában *Horváth Lucia* személyében volt egy olyan kémia tanár, aki látta, hogy több is van bennem. Ő biztatott és kapacitált részben az egészségügyi pálya felé, de a tanári pálya is szóba került. Meghatározó esemény volt a későbbi pályaválasztás szempontjából, hogy a Magyar Kémikusok Egyesülete fennállásának 100. évfordulójára versenyt hirdetett, és tanárnő biztatott, hogy nevezünk. Háromfős csapatban indultunk a versenyen, melynek az első fordulójában egy híres magyar kémikus életét kellett poszter formájában bemutatnunk. Tanárnő kiváló pedagógiai érzékét dicséri, hogy javaslatára a néhai *Nikolics Károly* soproni gyógyszerész professzort választottuk. Professzor úr feleségével személyesen készíthettem interjút, és találkoztam lányukkal, *Nikolics Máriával*, aki szintén gyógyszerész, és a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának oktatója volt akkor. Így megismerhettem egy gyógyszerész dinasztiát, és sokkal jobban beleláthattam a gyógyszerészetbe. Ez a milió annyira elvarázsolt, hogy akkor döntöttem el, hogy én is gyógyszerész leszek. A történethez tartozik, hogy később a versenyen országos II. helyezést ért el a csapatunk.

A szép kémiai eredmények és elszántság ellenére, azonban elsőre nem vettek fel az egyetemre. Az érettségi évében én ezt nagy kudarcként éltem meg, de aztán rájöttem, hogy annyi minden lehetőség van a következő két évben. Mert bár egy év múlva már sikeresen felvételiztem a Semmelweis Egyetemre, passzíválást kértem, mert akkor már el akartam végezni a soproni technikus képzést, és környezetvédelmi technikus is lettem. Ez idő alatt tudtam nyelvvizsgát szerezni, emelt szintű érettségiket csinálni. Én akkor

kémiából korrepetáltam sokakat, tehát igazából oktatási gyakorlatot is szereztem. A középiskolában laboráns lettem, ami által még nagyobb rutinra tettem szert a labormunkában. Ebből adódott, hogy bár az egyetemi csoportomban egyedüli voltam, aki nem gimnáziumból érkezett, mégis a laborban a legotthonosabban mozogtam. Büszke vagyok a középiskolámra, hogy ott ilyen magas szintű oktatást kaphattam. Egyébként leginkább azt volt nehéz megszoknom az egyetemen, hogy egy férfias közegű szakmából egy nőbe csöppentem.

És aztán a gyógyszerészetben belül a kórházi-klinikai gyógyszerészeti szakirány megválasztása hogyan alakult ki?

Alapvetően eléggé bizonytalan voltam még az államvizsga évében is, hogy hol fogok elhelyezkedni. Akkoriban kezdtek el szervezni az egyetemeken a gyógyszerészbörze rendezvényt, ami a négy képzőhelynek egy közös rendezvénye volt pont arról, hogy milyen karrierutak vannak a gyógyszerészetben. És ott szerveztek egy olyan workshopot, amit egy klinikai gyógyszerész tartott az Onkológiai Intézetből, ezt az előadást hallgatva nagyon megtetszett ez a terület. Nyilván ezzel sokan így vannak – sőt, egyre többen vannak így –, ha megtudják, mit csinál egy klinikai gyógyszerész, akkor kórházba akarnak elhelyezkedni. Akkor azért ennek voltak olyan árnyoldalai is – hogy bár ez egy nagyon szép hivatás –, de sajnos anyagilag nem volt megbecsülve ez a terület. Nekem mégis annyira tetszett, hogy eldöntöttem, hogyha esetleg emiatt nekem másod- vagy harmadállást kell vállalnom – aztán kellett is –, én akkor is ezt a területet szeretném választani. Ennek következtében már a szakdolgozatomat is ilyen témából írtam, kardiológiai rehabilitációból.

Miért éppen a Bajcsy-Zsilinszky kórházat választottad?

Az állami szférában meghirdetett állásoknak van egy gyűjtőportálja és kézenfekvő módon én ott kerestem rá, hogy van-e szabad pozíció valahol. Emlékszem, meg voltam lepődve, hogy egyáltalán volt két keresési találat – akkoriban azért volt nagyon kevés gyógyszerész-álláslehetőség kórházban, mert még nem foglalkoztathattak annyi gyógyszerészt – és az egyik a Bajcsy Kórház volt. Nagyon sok jót hallottam erről az intézményről, szerettem volna ide jönni, és nagyon örültem neki, hogy pont van egy szabad hely. Eljöttem dr. Higyisán Ilona főgyógyszerésznőhöz állásinterjúra. Szimpatikus voltam neki, mert mint az interjú végére kiderült, neki erre az állásra már megvolt a jelöltje, de az önéletrajzom meg a szakdolgozatom is annyira tetszett neki, hogy úgy döntött, hogy azért ez mégér egy beszélgetést. A beszélgetés végére pedig el is döntötte, hogy inkább engem fog felvenni. Ezért a mai napig nagyon hálás vagyok, pályakezdőként meglepődtem, de bízom benne, hogy később rászolgáltam a megőlegetett bizalomra.

Már kezdetektől az onkológiai gyógyszerészettel foglalkoztál itt a Bajcsyban, vagy pedig minden területet végigjártál? Amikor én elkezdtem dolgozni, akkor főleg a betegre szülő gyógyszerosztásban vettem részt. Mivel ez a feladat infrastrukturálisan kapcsolódik a gyógyszerbe-

szedéshez – a speci részleghez –, ezért azt a területet is párhuzamosan megtanultam. Egy évig dolgoztam ezen a részlegen, már pont kezdtem volna magabiztos lenni, amikor jött egy olyan élethelyzet, hogy az egyik kolléganő – aki az onkológiai keverékinfúzió-készítést felügyelte – családot tervezett, és nyilván ilyen esetben nem lehet ezen a területen dolgozni. Akkor született az a döntés, hogy vegyem át én tőle ezt a feladatot. Illetve az onkológiai gyógyszerész és a magisztrális labor gyógyszerészei egymást helyettesítették, így szükség esetén a magiban is dolgoztam.

Hány évet dolgoztál onkológiai területen, keverékinfúzió-készítő laborban, illetve te az Onkológiai Osztályon is megfordultál mint klinikai gyógyszerész?

Több mint hat évet dolgoztam ezen a területen, nagyon szerettem. Közben kórházi-klinikai szakvizsgát tettem a Semmelweis Egyetemen, és rá két évre pedig az onkológiai ráépített szakvizsgát a Pécsi Tudományegyetemen. Ha jól emlékszem, egy év után fogalmazódott meg bennem, hogy sokkal hatékonyabban tudnám végezni a munkámat, ha lenne személyes kapcsolat is a kezelőorvosokkal. Ez előtte itt nem volt gyakorlat, bár a telefonos kapcsolat az nagyon intenzív volt, de azt éreztem, hogy ezeknek a telefonhívásoknak a jelentős részét meg tudnánk előzni azzal, ha gyógyszerész személyesen ott lenne a reggeli referáló értekezleten, illetve a viziten. Ezzel a kéréssel fordultam mind a főgyógyszerészhez, mind az Onkológiai Osztály vezető főorvosához, és szerencsére nagyon nyitottak voltak erre. Gyakorlatilag most már több mint tíz éve – a gyógyszerész személyétől függetlenül – így zajlik az onkológiai keverékinfúzió-készítés, hogy a felelős gyógyszerész minden reggel ott van az Onkológiai Osztályon a referáló megbeszélésen. Erre is nagyon büszke vagyok.

Mondhatjuk, hogy akkor te voltál itt a Bajcsyban az első gyógyszerész, aki a referálókra és a vizitekre eljárt?

Napi rendszerességgel igen. Előtte is voltak már kezdeményezések, és nagyon jó projekt munkák, amik igényeltek személyes jelenlétet, de a napi rendszeres gyógyszerési jelenlét tekintetében én voltam az első.

Majd hirtelen történtek az események – gyakorlatilag egy év leforgása alatt – az intézeti gyógyszertárban, hiszen először főgyógyszerész-helyettesi, majd főgyógyszerész felkérést és megbízást kaptál.

Én már a főgyógyszerész-helyettesi felkérést is na-

gyon megtisztelőnek éreztem, akkor iratkoztam be az egészségügyi menedzserképzésre, mert szerettem volna még felkészültebb lenni ebben a pozícióban. A főgyógyszerészi kinevezés pedig abszolút váratlanul ért. Igazából, ha fogalmazhatok így, talán a felkérésnek az a része ért váratlanul, hogy ennyire hamar történt. Nekem édesanyám és édesapám is fiatal koruktól vezető pozícióban dolgoztak, bátyám is vezető, ezért éreztem magamban én is ezt a készséget, de azt egyáltalán nem gondoltam – és azt is mondhatom, hogy nem is vágytam rá –, hogy ez ennyire fiatalon történjen. Nagyon rövid idő alatt kellett határoznom és azon túl, hogy a párommal megbeszéltem és támogatott, az segített a döntésemben, hogy nem szerettem volna kockáztatni, hogy a szakmai munkaközösség esetleg széthulljon és az elődeim által elért eredmények elvesszenek. Éreztem ennek a felelősségét és azt, hogy engem el tudnak fogadni, ezért vállaltam el.

[Az elmúlt időszakban – mióta te vezeted az intézeti gyógyszerertár – milyen változások történtek?](#)

Nagyon sok változás történt az elmúlt közel 5 évben. Ezeket a változásokat két csoportra oszthatom. Az egyik azok a változások, amelyek igazából körülöttünk úgy történtek, hogy nem nagyon volt rájuk hatásunk. Gondolok itt például az egészségügyi struktúrának az átszervezésére, a fenntartó változásra, vagy akár arra, hogy egy világjárványt kellett kezelni. Amikor én lettem főgyógyszerész, akkor kezdődött a COVID második hulláma, utána óriási feladat volt az, hogy az oltási programban nagyon aktívan részt vett az intézeti gyógyszerertár.

A másik csoportja a változásoknak pedig amiket mi generáltunk azért, hogy még magasabb szinten tudjuk itt a gyógyszerészi munkát folytatni. Ezek között kiemelném, hogy egyre többen vagyunk gyógyszerészek, jelenleg 15 gyógyszerész van a Bajcsy Kórházban. 2020-ban, amikor megkaptam a pozíciót, akkor 10 fős volt a gyógyszerészi kollektíva, velem együtt. Ez a létszámfejlesztés jórészt a rezidens programnak köszönhető, és a támogató kórházvezetésnek. Infrastrukturális változásunk is történt; nagyon szerettem volna, ha a magisztrális labornak van egy ahhoz közvetlenül kapcsolódó aszeptikus részlege. Ezt sikerült megoldani belső átrendezéssel, gyakorlatilag külső forrás nélkül. Mindenképpen kiemelném azt is, hogy most már közel három éve szakfeladatként végezzük klinikai gyógyszerési szolgáltatást, vagyis szakfeladat bővítés is volt, ezzel együtt már négy inté-

zeti gyógyszerertári szakfeladatot vállalt fel a Bajcsy Kórház. Szintén nagyon nagy érdeme van az elődeimnek abban, hogy a közforgalmú részlegünket, a Borostyán Gyógyszerertárt tudtuk korszerűsíteni. Ez gyakorlatilag egy költözést jelentett egy teljesen új szakrendelő épületbe, ahol most már komissiózó robot, illetve gyógyszerészi gondozó sarok segítségével végzik a járóbeteg-gyógyyszerellátást. Ennek van nehézsége is, ugyanis már nem egy épületben van a teljes gyógyszerertári kollektíva, ezt meg kellett szoknunk, de ugyanakkor sokkal korszerűbb körülmények között tudnak dolgozni a kollégák.

[Hány osztályon van most osztályos gyógyszerészi jelenlét?](#)

Most már hét osztályon van, időrendben az Onkológiai Osztály volt az első. Annak a klinikai gyógyszerési szolgálatnak, amit én ott végeztem, volt egy nagyon komoly korlátja, mégpedig az, hogy nekem vissza kellett jönni az intézeti gyógyszerertárba a keverék-infúzió-készítést felügyelni. Emiatt a betegekkel nagyon keveset tudtam foglalkozni, úgyhogy ezt akkor el is döntöttem, hogyha erre nekem lesz bármilyen ráhatásom, akkor az onkológiai gyógyszerészeti területre mindenképpen két gyógyszerészre van szükség. Ezt sikerült is megoldani úgy, hogy már egy magasabb szintű klinikai gyógyszerészi szolgálat van ott három éve. Egyik gyógyszerész felel a keverék-infúzió-készítésért, másik gyógyszerész pedig az osztályos tevékenységért. Az Onkológia után jöttek 2018-tól a Sebészeti Osztályok, 2021-től az Immunonefrológia (akkori COVID osztály), majd egy krónikus belgyógyászati osztály, és a Mozgásszervi Rehabilitációs Osztály. A tavalyi év tavaszától kezdődött el a Neurológia Stroke Osztályon a rendszeres jelenlét, és idén az I. Belgyógyászaton is dolgozik már gyógyszerész. Szeretném hozzátenni, hogy az alap- és szakfeladatok egymást egészítik ki és a biztonságos gyógyszerellátás csak ezáltal garantálható a betegellátás teljes vertikumában. Véleményem szerint minden terület egyformán fontos és egyaránt rejt szakmai kihívásokat.

[A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság életében is szerepet vállaltál. Miért tartod ezt fontosnak?](#)

Egy KGYSZ tisztújítási megelőző jelölési időszakban az akkori főnököm, dr. Higysán Ilona –aki leköszönő elnöke volt a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezetnek – megkérdezte, hogy elnökségi tagként, régiós titkárként tudnám-e segíteni a Szervezet munkáját, mert az a kollégánál, aki ezt addig végezte, külföldre

költözött. Szívesen vállaltam, és a küldött tagok megszavazták nekem a bizalmat. Akkor az elnök Botz professzor úr volt, és végül vezető titkár lettem. Jelenleg dr. Szűcs Attila elnöksége mellett második ciklusban vagyok ebben a pozícióban. Mindenképpen fontosnak tartom a szakmai közösség építését, és azt is, hogy ismerjük más kórházak kollégáit is és a munkájukat, hogy ezáltal lássuk, hol vannak jó, vagy akár rossz gyakorlatok, ami által saját munkaterületeinket is tudjuk fejleszteni. Minden évben nagy feladat a Szimpózium, vagy Kongresszus szervezése, de legalább ekkora öröm is, hogy a kollégák ilyen nagy számban vesznek részt rajta. Idén 2025. október 3–5. között Szegeden rendezzük a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet XXV. Jubileumi Kongresszusát.

A következő időszakra milyen szakmai terveid, motivációs id vannak, melyeket szeretnél megvalósítani?

Mostanában úgy érzem, és ezt magamban is tudatosítanom kell, hogy nem feltétlenül kell mindig még tovább menni, még jobbnak lenni. Egy adott szinten is meg lehet állni, és azt akár kiterjeszteni, vagy kiélvezni és hagyni, hogy szervüljön. Például a klinikai gyógyszerészeti szolgálatot – amennyire lehet – egységesíteni szükséges, valamint a minőségbiztosításban mindenképpen tudunk még fejlődni. Ami szintén szívügyem, és azért ott is vannak még feladatok, az az utánpótlás képzése. Évről évre bővül a csapat, de nem mindegy, hogy a rezidensek milyen képzést kapnak. És bizony sokszor erre kevés idő megfigyelem jut, bár azért bízom benne, hogy a Bajcsy Kórházban a mindenkori rezidenseknek nem nagyon van oka a panaszra. Tavaly óta nagyobb hangsúlyt kap az asszisztensek képzése is. Gyakorlati képzőhely lettünk ezen a területen is, de szeretném a saját asszisztenseinket is még jobban támogatni az önképzésben. Régóta tervben van egy önálló betegre szóló gyógyszerelő részleg

kialakítása az Intézeti Gyógyszertárban, erre a közforgalmú részlegünk elköltözése adott infrastrukturális lehetőséget.

Ilyen felelősségteljes munka mellett – a napi stresszt is beleértve – hogyan tudsz kikapcsolódni? Milyen szabadidős tevékenységek várnak rád?

Már több eszközöm van rá, szerencsére. Azért mondom, hogy már, mert azért az elején nagyon nehéz volt. Nehezítette a helyzetet, hogy veszélyhelyzeti munkarendben dolgoztunk, tehát járványkezelés volt, nagyon máshogy működött minden. Nekem volt is egy olyan pont, ahol úgy éreztem, ha nem változtatok a hozzáállásomon, nem csökkentem a napi munkaórák számát, annak nem lesz jó vége. Úgyhogy elkezdtem erre tudatosan figyelni. Ami még nagyon sokat segít, még hogyha sokszor nem is veszem rá magamat könnyen, az a testmozgás. Én a futásban találtam meg azt az eszközt, ami segít felfrissülni. Egy sérülés miatt most már kevesebbet tudok futni, ezért inkább sétálok, úszom, vagy biciklizem, és hogyha adódik rá lehetőség, akkor ezeket összekötöm és triatlonozom. Egyre többen futnak egyébként, a patikából is, aminek nagyon örülök, mert ez egy jó dolog. A testmozgás a fizikai és mentális egészségre egyaránt jó hatással van. Már több alkalommal indultunk az Ultrabalatonon is különböző kórházi kollégákkal egy csapatban.

Valamint rá kellett arra is jönnöm, hogy nekem igazából sosem volt a klasszikus értelemben vett hobbi, pedig bizonyított, hogy az javítja a mentális egészséget. Ennek okán kezdtem el beleavágni a tortasütésbe és tortadíszítésbe, valamint igyekszem pótolni a klasszikus irodalmi olvasottsági hiányosságaimat, aminek magyartanár és népművelő édesanyám kifejezetten örül.

Köszönöm a beszélgetést.

Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság
Gyógyszerügyi Szervezési és Közigazgatási Szakosztály
A GYÓGYSZERÉSZET A JÖVŐ ÚTJÁN
2025. szeptember 6., Benczúr Hotel

Bővebb információ és jelentkezés: <https://mgyt.hu>